

İlkokuma Yazma Öğretimi

Yaklaşımlar ve Modeller

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

2. Baskı

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

İLKOKUMA YAZMA ÖĞRETİMİ YAKLAŞIMLAR VE MODELLER

ISBN 978-605-241-606-8

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Mart 2019, Ankara

2. Baskı: Eylül 2022, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler

Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan

Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Konya Çumra'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Çumra'da tamamladı. 1979 yılında Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Ardından Hacettepe Üniversitesinde lisansüstü eğitime başladı. Yüksek lisans eğitimini 1981 yılında tamamlayarak Hacettepe Üniversitesi Mezuniyet Sonrası Eğitim Fakültesinde Eğitim Yönetimi ve Teftiş alanında doktora programına başladı.

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda 1980-1982 yıllarında öğretmenlik yaptı. Daha sonra 1982 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Halk Eğitimi Bölümüne araştırma görevlisi olarak başladı. Eğitim Bilimleri Fakültesinde 1988 yılında Doktor, 1991 yılında Doçent ve 1998 yılında Profesör unvanını aldı. Fakültedeki bölüm yapılanmaları sonucu Temel Eğitim Bölümüne geçti. Halen Temel Eğitim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim dalında görev yapmaktadır.

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Türkçe öğretimi, ilkokuma yazma öğretimi, hızlı okuma, yetişkin eğitimi, ders kitaplarının incelenmesi, eğitim bilimine giriş, sınıf yönetimi, beceri öğretimi, öğretim ilke ve yöntemleri konularında 20 kitap ile 300'den fazla uluslar arası ve ulusal yayını bulunmaktadır. Ayrıca 20 projede yürütücü ve araştırmacı olarak görev almış, 13 yüksek lisans ve 9 doktora tezi yönetmiştir. Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ'in yürüttüğü bazı akademik görevler;

1. MEB-UNICEF İşbirliği Yetişkin Okur-Yazarlığı Projesi, Yetişkinlere Okuma-Yazma Materyalleri Hazırlama Komisyonu Başkanı (1992-1993),
2. MEB-Dışişleri Bakanlığı-TİKA İşbirliği Müstakil Türk Cumhuriyetleri Alfabe-İmla Çalışmaları Türkiye Tarafı Temsilcisi (1993),
3. MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Ortak Türk Alfabesi Hazırlama Komisyon Başkanı (1993),
4. MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Eğitim Politikaları Geliştirme Komisyonu Üyesi (1993-1994),
5. Başbakanlık DPT Müsteşarlığı, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 5 No'lu Hayat Boyu Eğitim veya Örgün Olmayan Eğitim Özel İhtisas Komisyonu Başkanı (1999-2000),
6. Avrupa Birliği Temel Eğitime Destek Programı (TDEP) çerçevesinde MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, İlköğretim ve Orta Öğretim Düzeyinde Öğretim Programları Tasarımı Projesi, Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı Geliştirme Özel İhtisas Komisyonu Başkanı (2003-2006),

7. Avrupa Birliği Temel Eğitime Destek Programı (TDEP) çerçevesinde MEB. İlköğretim Genel Müdürlüğü, İlköğretim Türkçe(1-5.Sınıflar) Ders Kitapları Yazım Komisyonu Başkanı (2005-2006),
8. MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı Hazırlama Komisyonu Başkanı (2009),
9. TÜBİTAK Bilim ve Çocuk Dergisi Yayın Kurulu Üyeliği (2011-2014),
10. Bartın Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD) kurucusu ve sahibi (2012-2016),
11. Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi kurucusu ve sahibi (2016....),
12. Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi (EKUAD) Editörü (2015...), gibi sıralanmaktadır.

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, 2019 yılına kadar üniversite ve kamu kurumlarında çalışan yöneticilerle eğitimcilere çeşitli konularda 124 Seminer ile 31 Konferans vermiştir. Ayrıca 20'den fazla Panele konuşmacı olarak katılmıştır. Çok sayıda sempozyum ve kongrenin bilim kurulu üyeliği ile düzenleme kurulu başkanlığını yapmıştır. Halen 18 bilimsel derginin yayın ve danışma kurulu üyeliğini yürütmektedir.

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, çeşitli idari görevleri de yürütmüştür. Bunlardan bazıları; Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Halk Eğitiminin Kuramsal Temelleri Anabilim Dalı Başkanı (1997-1999), Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı (2011-2016), Bartın Üniversitesi Senato ve Yönetim Kurulu Üyeliği (2011-2016), Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekan Vekili (2012-2013), Edebiyat Fakültesi Dekan Vekili (2014), Bartın Üniversitesi 2013-2017 Stratejik Plan Hazırlama Komisyonu Başkanı (2011-2013), Bartın Üniversitesi Yayın Komisyonu Üyeliği (2011-2012), Bartın Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Üyeliği (2011-2014), Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı (2016.....) gibidir.

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ evli olup, biri Fizik Mühendisliği, diğeri Amerika Birleşik Devletlerinde Elektrik Elektronik Mühendisliği alanında doktor olan iki çocuk annesidir.

ÖN SÖZ

Son yıllarda eğitim alanındaki gelişmeler, beyin araştırmaları ve teknolojik ilerlemeler ilkokuma yazma öğretimini doğrudan etkilemekte ve önemli değişikliklere neden olmaktadır. Günümüzde ilkokuma yazma öğretimi, sadece okuma yazma becerilerini geliştirme değil aynı zamanda düşünme, anlama, araştırma, sorgulama, değerlendirme gibi zihinsel becerileri de geliştirme olarak ele alınmaktadır. Bunlara ek olarak iletişim kurma, çağdaş toplumun gereklerini yerine getirme, bilinçli kararlar verme, öğrenmeyi sürdürme gibi becerilere de ağırlık verilmektedir.

İlkokuma yazma öğretimi üç temel bileşene dayanmaktadır. Bunlar dil, öğretmen ve öğrenci olarak sıralanmaktadır. Dil, ilkokuma yazma öğretiminde öğrencilere öğretilen içeriktir. Öğretmen dille ilgili bilgi ve becerileri kazandıran, Türkçe okuma yazmayı öğreten kişidir. Öğrenci ise okuma yazmayı öğrenen, dil becerilerini geliştiren kişidir. Bu süreçte her bileşenin ayrı bir önemi vardır. İlk okuma yazma öğretiminde dilin etkili öğretilmesi için çeşitli araştırmalar yapılmaktadır. Bu araştırmalarda iki konu üzerinde önemle durulmaktadır. Birincisi öğretilen dilin yapısal özellikleri, ikincisi ise dilde sık kullanılan harf, hece ve kelime gibi öğelerdir. Türkçemizin ses zenginliği, ses-harf ilişkisi, harf ve hecelerin özellikleri, hece ve kelime türetme, kelime tanıma, zihinsel sözlük geliştirme gibi özellikleri hem dil hem de zihinsel becerileri geliştirici olmaktadır. Bu durum ilk okuma yazma öğretiminde öğrenci ve öğretmenlere büyük kolaylık sağlamaktadır.

Bu kitapta, ilkokuma yazma öğretiminin bilimsel temelleri, teori ve modelleri, özellikleri, ses bilinci geliştirme, alfabetik ilişkileri keşfetme, kelime tanıma, zihinsel sözlük geliştirme, anlama modelleri, zihinde yapılandırma, okuma yazma öğretim yöntemleri, akıcı okuma ve yazma, ekran okuma ve yazma gibi konularda ayrıntılı bilgiler verilmektedir. Türkçemizin dil özellikleri, ilkokuma yazma öğretiminde üstünlükleri, Ses Temelli Cümle Yönteminin uygulanması örneklerle açıklanmaktadır.

Kitabın alanda çalışan akademisyen, öğretmen ve öğrencilere katkı getirmesini dilerim.

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Ankara 2019

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	v

1. BÖLÜM GÜNÜMÜZ GELİŞMELERİ

1. Dille İlgili Gelişmeler.....	2
1.1. Dilin Temel Özellikleri.....	2
1.2. Dilde Sık Kullanılan Ögeler.....	4
2. Öğretimle İlgili Gelişmeler.....	7
2.1. Kelime Tanıma Teorileri.....	7
2.2. Öğretim Süreci ve Becerileri.....	9
2.3. Yöntemle İlgili Gelişmeler.....	11
2.4. Ses Birleştirme Yöntemleri.....	13
2.5. Sesli ve Sessiz Okuma.....	15
2.6. Dik Temel ve Bitişik Yazı.....	16
3. Teknolojik Gelişmeler.....	18
3.1. Kağıt Yerine Ekran Okuma.....	18
3.2. Kalem Yerine Tuşlarla Yazma.....	19

2. BÖLÜM KAVRAM VE TANIMLAR

1. Temel Kavramlar.....	21
1.1. Okuma Nedir?.....	21
1.2. Yazma Nedir?.....	24
1.3. İlkokuma Yazma Nedir?.....	26
1.4. Tarihsel Gelişmeler.....	27
2. Okuma ve Yazmanın Özellikleri.....	29
3. Okuma ve Yazma Süreçleri.....	32
3.1. Okuma Süreçleri.....	33
3.2. Yazma Süreçleri.....	35
4. Okuma ve Yazmanın Boyutları.....	37
4.1. Öğretmen Boyutu.....	38
4.2. Türkçe Dil Boyutu.....	39
4.3. Öğrenci Boyutu.....	39
4.4. Öğretim Boyutu.....	40

3. BÖLÜM YAKLAŞIM VE MODELLER

1. Eğitim Yaklaşımları.....	41
1.1. Geleneksel ve Davranışçı Yaklaşım.....	41
1.2. Bilişsel Yaklaşım	42
1.3. Yapılandırıcı Yaklaşım.....	44
2. Okuma Yazma Teorileri.....	45
2.1. Şifreyi Çözme Teorisi	46
2.2. Görsel Birleştirme Teorisi	47
2.3. Kelimeyi Bütün Tanıma Teorisi	48
2.4. Tahmin Etme Teorisi	51
3. Okuma Yazma Modelleri.....	52
3.1. İkili Yol Modeli (Coltheart, 1978).....	52
3.2. İşlemsel Model (Gough ve Tunmer,1986)	55
3.3. Okuma Gelişim Modeli (Uta Frith, 1985)	56
3.4. Yazma Gelişim Modeli (Emilia Ferreiro,1988)	58
3.5. Etkileşimsel Model (Giasson, 1990)	62
4. Öğretim Modelleri	63
4.1. Parçadan Bütüne Okuma Yazma Modeli	63
4.2. Bütünden Parçaya Okuma Yazma Modeli	65
4.3. Karma ve Etkileşimsel Model.....	68
4.4. Beceri Geliştirme Modeli.....	69

4. BÖLÜM TÜRKÇEMİZİN DİL ÖZELLİKLERİ

1. Dilin Önemi ve Öncelikleri.....	73
1.1. Dilin Şeffaflık Düzeyi	74
1.2. Dilde Sık Kullanılan Ögeler	76
2. Sesler	77
2.1. Seslerin Özellikleri.....	77
2.2. Ses Zenginliği	79
3. Harfler	79
3.1. Harflerin Özellikleri	80
3.2. Harf Araştırmaları	81
3.3. Türkçede Harflerin Kullanımı.....	82

3.4. Çeşitli Dillerle Karşılaştırma	86
4. Heceler	88
4.1. Hecelerin Özellikleri.....	88
4.2. Hece Araştırmaları	91
4.3. Türkçede Hecelerin Kullanımı	93
4.4. Çeşitli Dillerde Kullanılan Heceler	96
5. Kelimeler	99
5.1. Kelime Tanıma Araştırmaları.....	100
5.2. Kelimelerin Uzunlukları	102
5.3. Kelimelerin İlk ve Son Harfleri	103
5.4. Sesli - Sessiz Harflerle Başlayan ve Biten Kelimeler	105
5.5. Sürekli - Süreksiz Sessiz Harflerle Başlayan ve Biten Kelimeler	107

5. BÖLÜM ÖĞRENCİNİN GELİŞİM DURUMU

1. Eski Yaklaşım ve Uygulamalar.....	109
1.1. Eski Kavramlar	109
1.2. Eski Teoriler.....	111
1.3. Eski Araştırmalar	112
1.4. Yöntem Tartışmaları	113
1.5. Okuma Zihin Yaşı	114
2. Yeni Yaklaşım ve Uygulamalar	116
2.1. Yeni Teoriler.....	116
2.2. Güncel Araştırmalar	118
2.3. Dil Gelişimi Araştırmaları.....	120
2.4. Yöntem Araştırmaları	122
2.5. Okuma Yazma Becerileri	124
3. Okuma Yazma Öncesi Etkinlikler.....	126
3.1. Dinleme ve Özellikleri.....	126
3.2. Dinleme Etkinlikleri	127
3.3. Konuşma ve Özellikleri	129
3.4. Konuşma Etkinlikleri	131
3.5. Görsel Okuma ve Özellikleri	131
3.6. Görsel Okuma Etkinlikleri	133

6. BÖLÜM

ÖĞRETİM SÜREÇ VE İLKELERİ

1. Öğretim Süreçleri	135
1.1. Tarihsel Gelişmeler	135
1.2. Günümüz Araştırmaları	137
1.3. Günümüzde Uygulanan Öğretim Süreci	139
2. Okuma Yazma Öğretim İlkeleri	141
2.1. Alfabetik İlkeleri Öğretme İlkesi	141
2.2. Sistemli ve Mantıklı İlerleme İlkesi	143
2.3. Okuma Yazmayı Birleştirerek Aktif Öğrenme İlkesi.....	145
2.4. Akıcı Okuma İlkesi	146
2.5. Etkinlikleri Nitelikli Seçme İlkesi	146
2.6. Aktif Katılma, Dikkat ve Çabalama İlkesi	147
2.7. Öğrenci Düzeyine Uyum İlkesi.....	148
3. Geliştirilecek Beceriler	148
4. Zihin Açıklığı.....	151
4.1. Zihin Açıklığı Nedir?	152
4.2. Zihin Açıklığı Teorisi	153
4.3. Uygulama İlkeleri.....	154

7. BÖLÜM

OKUMA ÖĞRETİMİ VE AŞAMALARI

1. Ses Bilincini Geliştirme	157
1.1. Ses Bilinci Nedir?	158
1.2. Ses Bilincini Geliştirme İlkeleri	160
1.3. Ses Bilinci Etkinlikleri	162
2. Alfabetik İlişkileri Keşfetme	163
2.1. Alfabetik İlişkileri Keşfetme Nedir?	164
2.2. Alfabetik İlişkileri Keşfetme Çalışmaları.....	165
3. Kelime Tanıma ve Zihinsel Sözlük Geliştirme	168
3.1. Kelime Tanıma Modelleri	169
3.2. Zihinsel Sözlük Geliştirme	172
3.3. Zihinsel Sözlük Geliştirme Etkinlikleri.....	174
4. Akıcı Okuma.....	174
4.1. Akıcı Okuma Nedir?.....	175
4.2. Akıcı Okuma ve Anlama.....	175
4.3. Akıcı Okuma Becerileri.....	176

8. BÖLÜM

YAZMA ÖĞRETİMİ VE AŞAMALARI

1. Yazı Bilinci.....	179
1.1. Yazı Bilinci Nedir?	180
1.2. Yazı Bilinci Etkinlikleri.....	181
2. Alfabetik İlkeleri Yapılandırma	182
2.1. Alfabetik İlkeler Nedir?.....	182
2.2. Alfabetik İlkeleri Yapılandırma Etkinlikleri	186
3. Kelime Yazma ve Zihinsel Sözlükten Yararlanma.....	187
3.1. Ses Yoluyla Yazma	187
3.2. Zihinsel Sözlük Yoluyla Yazma.....	188
3.3. Yeni Araştırmalar	188
4. Akıcı Yazma ve Kendini İfade Etme	189
4.1. Akıcı Yazma Nedir?	189
4.2. Akıcı Yazma Becerilerini Geliştirme	191

9. BÖLÜM

ANLAMA ÖĞRETİMİ

1. Anlama ve Özellikleri	193
1.1. Anlama Nedir?	193
1.2. Sözlü ve Yazılı Anlama İlişkisi.....	195
1.3. Anlama Süreci	196
2. Anlama Modelleri	197
2.1. Süreçsel Model (Van Dijk ve Kintsch, 1983)	198
2.2. Etkileşimsel Model (Giasson, 1990)	200
3. Anlama Öğretimi	200
3.1. Anlama Becerileri Modeli (Bianco,2010)	201
3.2. Temel Anlama Becerileri.....	202
3.3. Okuma ve Anlama Stratejileri.....	204
3.4. Metinle İlgili Bilgiler.....	205
4. Öğretim Uygulamaları.....	206
4.1. Tarihsel Gelişmeler	206
4.2. Günümüz Uygulamaları.....	207
4.3. Anlama Teknikleri	211
4.4. Metinle İlgili Bilgiler	211

10. BÖLÜM OKUMA VE YAZMA TÜRLERİ

1. Okuma ile İlgili Gelişmeler	213
2. Sesli Okuma	215
2.1. Sesli Okumanın Özellikleri.....	216
2.2. Sesli Okuma Türleri.....	219
2.3. Sesli Okumanın Yararları.....	220
2.4. Sesli Okuma Becerileri	223
2.5. Sesli Okuma Etkinlikleri	225
3. Sessiz Okuma	226
4. Yazı ile İlgili Gelişmeler	226
5. Dik Temel Yazı.....	229
6. Bitişik Yazı	231
6.1. Benzer ve Farklı Yönleri	232
6.2. Yazı Araştırmaları	232
6.3. Bitişik Eğik Yazının Yararları	235
6.4. Bitişik Eğik Yazı Becerileri.....	240
6.5. Bitişik Eğik Yazı Etkinlikleri	241

11. BÖLÜM YÖNTEM VE TEKNİKLER

1. Yöntemlerin Gelişimi.....	243
2. Okuma Yazma Öğretim Yöntemleri	247
2.1. Parçadan Bütüne Giden Yöntemler	248
2.2. Bütünden Parçaya Giden Yöntemler	255
2.3. Karma Yöntemler	259
3. Yöntem Araştırmaları	261
3.1. Amerika'daki Araştırmalar.....	261
3.2. PISA Araştırmaları	262
3.3. Kanadadaki Araştırmalar.....	263
3.4. İngiltere'deki Araştırmalar	264
3.5. Fransa'daki Araştırmalar	265
3.6. Diğer Ülkelerdeki Araştırmalar	267
4. Yeni Yöntemler.....	269
4.1. Ses Birleştirme Yöntemleri.....	269

4.2. Diğer Yöntemlerden Farkı	270
4.3. Ülkemizde Durum	270
4.4. Ses Temelli Cümle Yöntemi	272

12. BÖLÜM KİTAP VE MATERYALLER

1. İlkokuma Yazma Öğretim Kitabı	275
1.1. Eğitsel Özellikleri	276
1.2. Görsel Özellikler	277
1.3. Dil Özellikleri	278
1.4. Sosyolojik Özellikler	281
1.5. Basım Özellikleri	281
2. Etkinlik Kitabı	282
3. Küçük ve Büyük Harfler	283
3.1. Küçük Harfler	283
3.2. Görsel Tanıma Üstünlüğü	283
3.3. Öğretim Kolaylığı	285
3.4. Okuma Hızı	287
3.5. Hatırlama Gücü	288
4. Diğer Araç ve Gereçler	289
4.1. Ses Araçları	289
4.2. Görsel Araçlar	290
4.3. Gerçek Nesnelere ve Modeller	290
4.4. Kum ve Oyun Hamuru	290
4.5. Yazı Defteri ve Kâğıtlar	290
4.6. Yazı Kâğıt ve Kartonları	291
4.7. Büyük ve Küçük Harfler Tablosu	291
4.8. Yazı Kalemleri ve Silgiler	291
4.9. Yazı Tahtası ve Tebeşirler	292
4.10. Yardımcı Kitap ve Kaynaklar	292

13. BÖLÜM

OKUMA YAZMAYA HAZIRLIK

1. Genel Hazırlık	295
1.1. Sınıfı Hazırlama	295
1.2. Öğrencilerin Okula Uyumunu.....	297
1.3. Öğrencileri Tanıma.....	298
2. Okumaya Hazırlık	299
2.1. Oturma	300
2.2. Sesli Oyunlar	301
2.3. Kitap Tutma ve Sayfa Çevirme.....	301
2.4. Görsel Okuma	301
2.5. Okumaya Özendirme	302
2.6. Okumanın Soldan Sağa Yapılması.....	302
2.7. Gözleri Dinlendirme	303
2.8. Nefes Alıp Verme	303
3. Yazmaya Hazırlık.....	304
3.1. El Hareketleri.....	304
3.2. Boyama.....	305
3.3. Kalem Tutma	305
3.4. Yazının Soldan Sağa Yazılması	306
3.5. Çizgi Çalışmaları.....	306
4. Değerlendirme.....	307

14. BÖLÜM

OKUMA YAZMAYA BAŞLAMA

1. Sesleri Kazandırma	309
1.1. Sesi Hissetme ve Tanıma.....	309
1.2. Değerlendirme.....	311
2. Harf Öğretimi	312
2.1. Harfi Okuma ve Yazma	312
2.2. Değerlendirme.....	316
3. Hecelere Ulaşma.....	316
3.1. Harfleri Birleştirme.....	317
3.2. Heceyi Tanıma ve Anlama.....	319
3.3. Basit ve Açık Hecelere Ulaşma	320

3.4. Karmaşık Hecelere Ulaşma.....	321
3.5. Değerlendirme.....	323
4. Örnek Uygulamalar	323
4.1. “E” Sesinin Öğretimi	323
4.2. “L” Sessizinin Öğretimi	325
4.3. Harfleri Birleştirme.....	326
4.4. Açık Heceye Ulaşma	327

15. BÖLÜM

OKUMA YAZMADA İLERLEME

1. Kelime Öğretimi.....	329
1.1. Heceleri Birleştirme	329
1.2. Kelimeyi Tanıma ve Anlama	331
1.3. Zihinsel Sözlük Geliştirme	333
1.4. Sık Kullanılan Kelimeleri Öğretme.....	334
1.5. Kelimeleri Hecelere Ayırma	335
1.6. Değerlendirme.....	335
2. Cümle Öğretimi.....	336
2.1. Cümleye Ulaşma	336
2.2. Görsellerle Cümle Oluşturma	337
2.3. Cümleyi Tanıma ve Anlama	337
2.4. Farklı Etkinlikler Uygulama	338
2.5. Değerlendirme.....	338
3. Metin Oluşturma ve Anlama	338
3.1. Metin Oluşturma	338
3.2. Metni Tanıma ve Anlama	339
3.3. Akıcı Okuma ve Yazma	341
3.4. Değerlendirme	341
4. Okuryazarlığa Ulaşma	342
5. Okuma Yazma Öğrenme Güçlükleri	342
5.1. Zihin Açıklığı.....	343
5.2. Çeşitli Nedenler.....	344
5.3. Önleme Çalışmaları.....	345